

รายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร (Situation Report) ประจำเดือนมกราคม 2562
สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงแคนเบอร์รา

1. มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับประเทศออสเตรเลีย

มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไทยมายังออสเตรเลีย (ล้านบาท)

รายการ	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)				% การเปลี่ยนแปลง	
	ธ.ค. 2560	ธ.ค. 2561	ม.ค.-ธ.ค. 2560	ม.ค.-ธ.ค. 2561	ธ.ค. 60/61	ม.ค.-ธ.ค. 60/61
1. ผลิตภัณฑ์ประมงอื่นๆ	314.48	894.15	5,100.94	5,539.35	184.33	8.59
2. ปลาทูน่าบรรจุกระป๋อง	578.52	510.39	6,567.89	6,672.77	-11.78	1.60
3. กุ้งแช่เย็น/แช่แข็ง	161.63	251.50	1,472.08	1,708.56	55.60	16.06
4. อาหารสัตว์	181.28	250.91	2,153.58	2,479.98	38.41	15.16
5. ข้าว	169.79	228.01	1,880.50	2,148.38	34.28	14.25
6. ผลไม้สด	3.99	7.09	108.76	116.98	77.88	7.56
7. ยางธรรมชาติและผลิตภัณฑ์	1.32	0.56	6.41	10.18	0.00	58.73
8. สินค้าเกษตรอื่นๆ	988.96	264.98	11,697.09	10,243.16	-73.21	-12.43
รวมสินค้าเกษตรทั้งหมด	2,399.97	2,407.58	28,987.25	28,919.36	0.32	-0.23

2. สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม

- สินค้าเกษตรและอาหารกลุ่มที่ออสเตรเลียนำเข้าจากไทยสูงสุดคือ กลุ่มสินค้าปลาทูน่าบรรจุกระป๋องโดยในปี ๒๕๖๑ มีมูลค่าการนำเข้ารวมกัน 6,672.77 ล้านบาท มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี ๒๕๖๐ ร้อยละ 1.60 สินค้าเกษตรกลุ่มผลิตภัณฑ์ประมง อาหารสัตว์ ข้าว กุ้งแช่เย็น/แช่แข็ง ผลไม้สด และยางธรรมชาติและผลิตภัณฑ์ มีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นในปี ๒๕๖๑ โดยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 438.42, 326.39, 267.88, 236.48, 8.22 และ 3.77 ล้านบาท ตามลำดับ ภาพรวมมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรทั้งหมดจากไทยมายังออสเตรเลียมีมูลค่าลดลง 67.89 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.23 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า
- ในเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ มูลค่าการนำเข้ากลุ่มสินค้าและผลิตภัณฑ์ประมง มีมูลค่าเพิ่มขึ้น 579.67 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 184.33 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า นอกจากนี้ สินค้าผลไม้สดมีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้น 3.10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 77.88 สินค้ากลุ่มกุ้งแช่เย็น/แช่แข็ง อาหารสัตว์และข้าวมีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 55.60, 38.41 และ 34.28 ตามลำดับ โดยภาพรวมสถานการณ์การนำเข้าสินค้าเกษตรของออสเตรเลียจากไทย ในเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ มีมูลค่าเพิ่มขึ้น 7.61 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.32 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า

3. ประเด็นปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรของไทย และแนวทางการแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรของไทย

๓.๑ สินค้าไทยถูกปฏิเสธการนำเข้า ในเดือนมกราคม ๒๕๖๒ มีสินค้าถูกปฏิเสธการนำเข้าจำนวน ๒ รายการ ได้แก่

- **สินค้าใบเตย (Pandanus leaf)** ถูกตรวจพบตรวจพบสารกำจัดศัตรูพืชตกค้างชนิด Chlorpyrifos ปริมาณ ๐.๒ mg/kg ซึ่งเกินปริมาณที่กำหนด โดยเป็นการสุ่มตรวจเนื่องจากผู้ผลิตมีประวัติสินค้าไม่ได้มาตรฐานมาก่อน
- **สินค้าน้ำโยบแห้งแช่เยือกแข็ง** ถูกตรวจพบสารกำจัดศัตรูพืชตกค้างชนิด Carbendazim และ Chlorpyrifos ปริมาณ ๐.๐๖๐ mg/kg และ ๐.๐๓๕ mg/kg ตามลำดับ โดยเป็นการสุ่มตรวจสินค้ากลุ่มเผ่าระวัง
- ตามมาตรฐานอาหารของออสเตรเลีย Food Standards Code: 1.4.2 Schedule 2๐ ไม่อนุญาตให้ตรวจพบสารกำจัดศัตรูพืชในชนิดสินค้าที่ไม่มีการกำหนดค่า MRL (Maximum residue limits) ไว้ ทั้งนี้ สินค้าชนิดเดียวกันรุ่นต่อไปจากบริษัทฯ จะต้องถูกตรวจสอบทุกรุ่น (๑๐๐%) จนกว่าจะสามารถแสดงให้เห็นว่าสินค้าเป็นไปตามมาตรฐานของประเทศออสเตรเลีย ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมวิชาการเกษตร และ มกอช. รับทราบเพื่อแจ้งผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องทราบแล้ว

3.2 ข้อคิดเห็น/แนวทางการแก้ไขปัญหา

- จากสถิติการปฏิเสธสินค้าพบว่า สินค้าเกษตรของไทยประสบปัญหาถูกปฏิเสธบ่อยครั้งเนื่องจากตรวจพบสารกำจัดศัตรูพืชตกค้าง ทั้งชนิดที่ห้ามใช้หรืออนุญาตให้ใช้ได้แต่มีปริมาณเกินมาตรฐาน จำเป็นต้องดำเนินการมาตรการเข้มงวด โดยเฉพาะกับผู้ที่ถูกปฏิเสธสินค้าบ่อยครั้ง เช่น กำหนดให้ต้องวิเคราะห์สารตกค้างก่อนการส่งออก

4. ภาวะเฝ้าระวังนำเข้า

- กระทรวงเกษตรฯ ออสเตรเลีย เผยแพร่ประกาศ IFN 16-18 Monitoring cooked crustaceans for *Listeria monocytogenes* ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ แจ้งเพิ่มอัตราการตรวจวิเคราะห์เชื้อจุลินทรีย์ก่อโรคชนิด *Listeria monocytogenes* ในสินค้ากลุ่มครัสเตเชียนต้มสุกนำเข้า ทั้งชนิดแช่เย็นและแช่แข็ง โดยจะเริ่มดำเนินการสุ่มตรวจสินค้าในอัตราเผ่าระวัง คือร้อยละ ๕ ของ

สินค้าที่นำเข้าตั้งแต่วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป โดยเป็นการตรวจสอบเพิ่มเติมจากรายการวิเคราะห์สินค้าอาหารกลุ่มเสี่ยงที่ดำเนินการอยู่แล้วในปัจจุบัน ทั้งนี้จะไม่มี การตรวจวิเคราะห์หา *L. monocytogenes* ในสินค้ารัสเซียที่แปรรูปในลักษณะแห้ง สินค้าดิบ หรือผ่านการฆ่าเชื้อด้วยความร้อน (Retort) สปช. แคนเบอร์รา ได้แจ้งให้กรมประมงและผู้ประกอบการผลิตและส่งออกสินค้ากลุ่มดังกล่าวมายังออสเตรเลียเรียบร้อยแล้ว เพื่อเพิ่มความระมัดระวังและดำเนินการควบคุมคุณภาพอย่างเข้มงวด

5. สถานการณ์ด้านการเกษตรที่สำคัญของออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์

- ๙ มกราคม ๒๕๖๒ ออสเตรเลียประกาศอย่างเป็นทางการให้พื้นที่ทางตอนเหนือของรัฐที่สมาเนียเป็นพื้นที่ปลอดแมลงวันผลไม้ชนิด Queensland Fruit Fly (QFF) หลังจากพบการระบาดของแมลงวันผลไม้ดังกล่าวเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๑ ส่งผลให้ต้องมีการประกาศเขตพื้นที่ควบคุมชั่วคราว (Temporary Control Area) และเขตที่มีการระบาด (Infected area) หลังจากได้ใช้ความพยายามและงบประมาณสูงในการกำจัดและไม่มี การตรวจพบแมลงวันผลไม้ในช่วง ๖ เดือนที่ผ่านมา ส่งผลให้การค้าภายในประเทศ และการส่งออกกลับมาดำเนินการได้อีกครั้ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ ออสเตรเลีย (Mr. David Littleproud) เปิดเผยว่า มีการจัดสรรงบประมาณอีก ๔๒๓ ล้านบาทเพื่อจัดการแมลงวันผลไม้ทั่วออสเตรเลีย โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีระบบการเตือนภัยล่วงหน้าเมื่อมีการตรวจพบการเคลื่อนไหวของแมลงวันผลไม้ เช่น การใช้กับดักอัจฉริยะ (Smart-traps) ทั้งนี้ การระบาดของแมลงวันผลไม้ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมพืชสวนคิดเป็นมูลค่ากว่าล้านเหรียญออสเตรเลียในแต่ละปี ซึ่งหากสามารถควบคุมการระบาดของแมลงวันผลไม้ ก็จะช่วยในการเข้าถึงตลาดสินค้าเกรดพรีเมียมและช่วยให้ราคาขายหน้าฟาร์มสูงขึ้นด้วย
- ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒ กระทรวงเกษตรและทรัพยากรน้ำของออสเตรเลีย รายงานมาตรการป้องกันแพร่ระบาดของโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกรหรือ African Swine Fever (ASF) โดยเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบ ณ ด่านนำเข้า มีการตรวจยึดผลิตภัณฑ์เนื้อสุกรที่นำเข้าผ่านสนามบินระหว่างประเทศและศูนย์ไปรษณีย์ในช่วงระยะเวลา ๒ สัปดาห์ เพื่อตรวจสอบการปนเปื้อนเชื้อโรค ASF ผลการตรวจสอบพบว่า มีผลิตภัณฑ์จาก เนื้อสุกร ๖ ชนิด จาก ๑๕๒ ตัวอย่างที่ตรวจพบการปนเปื้อนของเชื้อไวรัส ASF อย่างไรก็ตาม การตรวจพบเชื้อไวรัส ณ ด่านนำเข้าไม่ได้เป็นการเปลี่ยนแปลงสถานะการเป็นประเทศปลอดโรค ASF ของออสเตรเลียแต่อย่างใด โรค ASF เป็นโรคที่ไม่เคยมีการตรวจพบในออสเตรเลีย หากเกิดการระบาดจะก่อให้เกิดผลกระทบอย่างใหญ่หลวงต่อสุขภาพสุกรและการผลิต และส่งผลกระทบต่อวงกว้างในเชิงเศรษฐกิจ เนื่องจากทำให้สูญเสียตลาดในต่างประเทศ ปัจจุบันออสเตรเลียอนุญาตให้นำเข้าผลิตภัณฑ์เนื้อสุกรจากบางประเทศเท่านั้น ได้แก่ ประเทศในสหภาพยุโรป (ตามที่ระบุ) สหรัฐอเมริกา แคนาดา และนิวซีแลนด์ โดยจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดการนำเข้า (Import condition)
- สถานการณ์การติดเชื้อ *Mycoplasma bovis* ในฝูงโคนิวซีแลนด์ วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ มีฟาร์มติดเชื้ออยู่ระหว่างกระบวนการกำจัดทั้งสิ้น ๓๔ แห่ง แบ่งเป็นฟาร์มโคนม ๑๖ แห่ง ฟาร์มโคเนื้อ ๑๗ แห่ง และฟาร์มอื่นๆ ๑ แห่ง ตั้งอยู่ในเกาะเหนือ ๑๐ แห่ง และเกาะใต้ ๒๔ แห่ง มีจำนวนฟาร์มที่ถูกจำกัดการเคลื่อนย้าย (รวมฟาร์มที่ติดเชื้อ) ทั้งหมด ๕๗ ฟาร์ม และมีฟาร์มที่ได้รับการยกเลิกการควบคุมแล้วจำนวน ๕๗ ฟาร์ม มีการจ่ายเงินชดเชยให้กับเกษตรกรแล้วทั้งสิ้นรวม ๔๐.๖ ล้านเหรียญนิวซีแลนด์ (ประมาณ ๘๙๓.๒ ล้านบาท) อนึ่ง นิวซีแลนด์ตรวจพบการระบาดของเชื้อ *M. bovis* ในประเทศเป็นครั้งแรกเมื่อเดือน ก.ค. ๖๐ และตัดสินใจดำเนินการกำจัดเชื้อแบคทีเรียเมื่อเดือน พ.ค. ๖๑
- รัฐบาลออสเตรเลียเพิ่มการลงทุนด้านการวิเคราะห์ดินเป็น ๑.๘ ล้านเหรียญออสเตรเลีย (ประมาณ ๔๕ ล้านบาท) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการวิเคราะห์ดินของหน่วยงาน SARDI's Molecular Diagnostic Centre ให้เพิ่มขึ้นเป็น ๒ เท่าหรือจำนวน ๖๐,๐๐๐ ตัวอย่างต่อปี เพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรและนักวิจัยในการจัดการความเสี่ยงที่เกิดจากดินและโรคระบาดพืช และหน่วยงานดังกล่าวซึ่งตั้งอยู่ในรัฐ South Australia ยังได้พัฒนาเทคโนโลยีเฉพาะสำหรับการวัดปริมาณเชื้อโรคในดินด้วย จะเห็นได้ว่าออสเตรเลียให้ความสำคัญต่อการปกป้องอุตสาหกรรมเกษตรของประเทศเป็นอย่างมาก และใช้วิธีการช่วยเหลือสนับสนุนเพื่อให้เกิดความยั่งยืน มากกว่าการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรเฉพาะหน้าเท่านั้น

6. การคาดการณ์สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร

- สปช. แคนเบอร์รา ได้ประสานกับผู้นำเข้าผลไม้สดจากประเทศไทย โดยขณะนี้พบว่า มีผู้นำเข้าในออสเตรเลียได้รับใบอนุญาตนำเข้ามะม่วงฉายรังสีจากไทยแล้วจำนวน ๒ ราย ผู้นำเข้ารายหนึ่งเป็นชาวไทย อยู่ระหว่างการทดลองฉายรังสี คาดว่าจะเริ่มนำเข้าได้ตั้งแต่ฤดูกาลหน้าเป็นต้นไป หรือในช่วงฤดูร้อนของปี ๒๕๖๒ ทั้งนี้ คาดว่ามะม่วงน้ำดอกไม้จะเป็นที่ต้องการของตลาดออสเตรเลียเป็นอย่างมาก หากไม่มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับคุณภาพหลังการฉายรังสี ผู้นำเข้าจะนำเข้ามะม่วงฉายรังสีจากไทยมาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และจำหน่ายในออสเตรเลียเป็นครั้งแรกในงานเทศกาล Thai Festival 2019 ในนคร Adelaide ในวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ และ Thailand Grand 2019 ณ นครซิดนีย์ ระหว่าง ๓๐-๓๑ มีนาคม ๒๕๖๒

7. เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

- เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒ สปช. แคนเบอร์รา ได้เข้าร่วมประชุมที่มประเทศไทยออสเตรเลีย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ ณ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงแคนเบอร์รา เครือรัฐออสเตรเลีย โดยมีหัวหน้าส่วนราชการและหน่วยงานที่มประเทศไทยออสเตรเลียเข้าร่วม ที่ประชุมได้หารือแลกเปลี่ยนข้อมูลและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานของแต่ละสำนักงานในช่วงที่ผ่านมา และรับทราบรายงานผลการปฏิบัติราชการของสถานเอกอัครราชทูตฯ และแผนการปฏิบัติราชการของสถานเอกอัครราชทูตฯ และหน่วยงานที่มประเทศไทย รวมทั้งการเตรียมการจัดการ

เลือกตั้งนอกราชอาณาจักร ในส่วนของ สปช. แคนเบอร์รา ได้แจ้งที่ประชุมรับทราบเกี่ยวกับกระทรวงเกษตรและทรัพยากรน้ำ (Department of Agriculture and Water Resources) ได้เผยแพร่เอกสารข้อเสนอเพื่อเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดความปลอดภัยอาหารนำเข้าสำหรับหอยสองฝา (IFN 15-18 Proposed changed to food safety import requirements for bivalve molluscs) ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแจ้งให้ผู้นำเข้าและตัวแทนผู้นำเข้าทราบ เกี่ยวกับการเริ่มเปิดรับข้อคิดเห็นสำหรับข้อเสนอเพื่อเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดความปลอดภัยอาหารนำเข้าสำหรับหอยสองฝาและผลิตภัณฑ์ ภายใต้แผนการตรวจสอบอาหารนำเข้าหรือ Imported Food Inspection Scheme (FIS) สามารถส่งข้อคิดเห็นได้จนถึงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถสืบค้นได้จาก <http://www.agrithai.org.au/wp-content/uploads/2018/12/ขอรับข้อคิดเห็นหอยสองฝา-FN-15-18-1.pdf>